

Преглед на развитията в сферата на заетостта и социалната политика през 2015 г.: Инвестициите в хора са жизненоважни за икономическия растеж

Брюксел, 21 януари 2016 г.

Прегледът на развитията в сферата на заетостта и социалната политика представлява годишен доклад за най-новите тенденции в тези области, в които се набелязват очакваните предизвикателства и евентуални действия на политиката за тяхното преодоляване.

В тазгодишния преглед се отбелязват положителни тенденции за ЕС. Въпреки постигнатите неотдавна подобрения обаче продължават да се наблюдават огромни различия между държавите членки по отношение на икономическия растеж, заетостта и други важни показатели, свързани със социалната политика и пазара на труда. Много от тези различия са свързани с недостатъчното използване на човешки капитал в няколко аспекта.

Комисарят по заетостта, социалните въпроси, уменията и трудовата мобилност Мариан **Тейсен** заяви: *„Необходимо е да предоставим повече и по-добри възможности за хората в ЕС, особено за тези, които са най-отдалечени от пазара на труда. Трябва да инвестираме в усъвършенстването на уменията, така че всички жени и мъже в ЕС да могат да реализират пълния си потенциал. За да постигнем растеж и заетост, трябва да инвестираме в хората. Необходимо е да се погрижим трудовото ни законодателство и системите ни за социална защита да са адаптирани към условията на 21-и век, както и да насърчаваме предприемачеството и иновациите. Важна роля в този контекст ще има европейският стълб на социалните права“.*

В Прегледа на развитията в сферата на заетостта и социалната политика през 2015 г. се разглеждат начини за премахване на различията, като акцентът се поставя върху създаването на работни места, ефикасния пазар на труда, модернизирането на социалната защита и инвестициите в хората.

Насърчаване на създаването на работни места

В Прегледа за 2015 г. се подчертава потенциалът на самостоятелната заетост и предприемачеството за създаването на повече работни места. И все пак, данните сочат, че някои обществени групи, например младите и старите хора, жените и представителите на етнически малцинства, са изправени пред по-големи пречки при започването на собствен бизнес. Освен това в тазгодишния документ се посочва, че по-голямата част от хората смятат, че не притежават необходимите умения или знания за започването на бизнес. Според него за преодоляването на тези проблеми могат да допринесат целенасочени политики за улесняване на достъпа до финансиране или фискални стимули, за обучаване по предприемачество или за осигуряване на грижи за децата или старите хора.

В документа се отбелязва също така нарасналото разнообразие от трудови договори, които дават възможност за по-гъвкави работни условия и следователно за по-голямо участие на пазара на труда, но може също така да доведат до сегментация на този пазар. Някои нови договори могат да бъдат от полза и за двете страни, но други създават несигурност в работата. Гъвкавостта е важен елемент, но е необходима и сигурност — въпрос, който ще бъде разгледан и по време на разработването на европейския стълб на социалните права.

По-ефикасен пазар на труда

В Прегледа за 2015 г. се посочва, че ЕС може да използва по-пълноценно човешките си ресурси чрез мобилност. Въпреки че през последните две десетилетия броят на мобилните работници се е увеличил, тези работници все още представляват ограничен дял от общата работна сила: едва 4 % от населението на ЕС на възраст между 15 и 64 години живеят в държава членка, различна от тази, в която са родени. В същото време мобилните работници в ЕС като цяло имат по-добри перспективи за намиране на работа, отколкото лицата, които не участват в мобилност. Освен това благодарение на мобилността бе намалена безработицата в някои държави членки, които бяха най-тежко засегнати от кризата, и бе спомогнато за преодоляването на недостига на работна сила

в приемащите страни. В тази връзка прегледът ясно подчертава икономическия потенциал на мобилността.

Също така в него се обръща внимание на дългосрочната безработица, която засяга около 11,4 милиона души в ЕС. Борбата с дългосрочната безработица е от основно значение за създаването на по-ефикасен пазар на труда, тъй като вероятността за намиране на работа при дългосрочно безработните е два пъти по-малка, отколкото при краткосрочно безработните. Анализът показва, че регистрирането в [публичните служби по заетостта](#) и преминаването на обучения значително увеличават шансовете за намиране на дългосрочна работа. [Препоръката относно дългосрочната безработица](#), приета от Съвета на 7 декември 2015 г., е в съответствие с тези констатации.

И накрая, основно значение за постигането на трайно и приобщаващо икономическо възстановяване ще има социалният диалог. Социалните партньори участват в изготвянето и реализирането на няколко мащабни реформи и политики. За да може социалният диалог да изпълнява ролята си ефективно, капацитетът на социалните партньори трябва да бъде увеличен, особено в държавите членки, в които социалният диалог е слаб или е станал слаб вследствие на икономическата криза.

Инвестиране в хората

Въпреки че безработицата в ЕС продължава да бъде висока, работодателите все още срещат трудности при намирането на кандидати за някои работни места. Освен заради несъответствието между търсените и предлаганите умения, работодателите не могат да запълнят свободните работни места и поради неспособността да предложат привлекателна заплата или условия на труд, добро обучение или възможности за професионално развитие. В Прегледа за 2015 г. се констатира също така, че сред хората, работещи на длъжности под тяхната квалификация, е значителен дялът на лицата от страни извън ЕС. Програмата за нови умения — инициатива, която Комисията подготвя в момента — има за цел преодоляването на тези предизвикателства. Също така заетостта на жените с деца и по-старите работници продължава да бъде значително по-ниска. Насърчаването на по-активното участие на тези групи на пазара на труда ще бъде от основно значение в контекста на застаряващото население.

Контекст Преглед на развитието в сферата на заетостта и социалната политика

В Прегледа на развитието в сферата на заетостта и социалната политика се описват най-новите тенденции в тези области и се набелязват очакваните предизвикателства и евентуални действия на политиката за тяхното преодоляване. Прегледът, който се изготвя въз основа на най-новите данни и документи, стои в основата на инициативите на Комисията в сферата на заетостта и социалната политика, допринасяйки за [Европейския семестьър](#), пакета от документи за мобилността, пакета от документи за уменията и развиването на [европейския стълб на социалните права](#).

За повече информация

[Въпроси и отговори](#)

[Новина на уебсайта на ГД „Трудова заетост“](#)

[Преглед на развитието в сферата на заетостта и социалната политика през 2015 г.](#)

[Анализ на заетостта и социалното положение](#)

Следете дейността на Мариан Тейсен в [Twitter](#) и [Facebook](#)

[#ESDE2015](#)

Абонирайте се за [безплатния електронен бюлетин за заетостта, социалните въпроси и приобщаването](#), издаван от Европейската комисия